

PIŁO W O KURJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata:
na miejscu 2 złote,
na prowincji i z od-
noszeniem do do-
mu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 15 groszy,
na drugiej i trze-
ciej—10 groszy, na
czwartej—7 groszy
Ogłoszenia drobne
o 4 gr. za wiersz.
Tłustym drukiem—
podwójnie. Naj-
mniejsze ogłosze-
nie—40 groszy. Dla
zagranicy ceny o
100 proc. wyższe
Układ ogłoszeń
czterokolumnowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; proszą, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmowane są do g. 12. REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 12-EJ DO 1-EJ W POŁUDNIE — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

*Święta i zbawienna jest myśl modlić się za umar-
tych, aby byli od grzechów rozwiązani.*

(2 Machab 12, 46.)

Pokój na ustach, a wojna w czynach.

Dyplomaci doby dzisiejszej wciąż mówią o pokoju, ale w rzeczywistości nigdzie tego pokoju nie ma. W szeregu państw wre walka ukryta, walka o światopogląd i wpływy dwóch potęg — chrześcijańskiej i socjalistycznej międzynarodówki. Pokój na ustach nie może dać pokoju rzeczywistego w życiu. I dlatego w tym samym czasie, kiedy najwięcej się mówi o pokoju, w szeregu innych państw toczą się krwawe walki.

Ileż to razy Rosja sowiecka głosiła światu, że dążenia jej są pokojowe i że olbrzymie obszary państwa związkowego żyją w największej zgodzie z sowietami. Okazało się to zwyczajnym kłamstwem. Na mocy traktatu pokojowego z d. 7 maja 1920 roku Sowiety uznały Gruzję, jako państwo niezależne. W końcu stycznia 1921 r. Gruzja została uznana jako państwo suwerenne przez wielkie mocarstwa. W dwa tygodnie potem hordy bolszewickie, uwolnione z frontu polskiego, d. 11 lutego załaziły Gruzję, niszcząc bez żadnych ogródek jej niepodległość. Świat milczał na to bezprawie, aż gnębieni Gruzini sami podjęli oręż w ostatnich dniach ubiegłego miesiąca. Dzisiaj płomienie pożogi wojennej obejmują cały Kaukaz i chociaż bolszewicy kłamią o swoich tryumfach, chociaż sam Trocki operuje na Kaukazie, to jednak powstanie się szerzy i nie można przewidzieć, czem się skończy. Wiadomości o walkach kaukaskich są sprzeczne, ale faktem jest, że powstanie obecne jest o wiele niebezpieczniejsze dla sowietów, niż wszystkie poprzednie.

Z Kaukazu przenieśmy się myślą do Afryki. Tam na zachodnio-północnym brzegu leży kraj zwany Marokko, zagarnięty przez Hiszpanów. Między Hiszpanami a mieszkańcami Marokka Maurami a właściwie Berberami istnieje oddawna spór, który niejednokrotnie był rozstrzygany mieczem. Ostatnie powstanie Maurów w r. 1921 dało się bardzo we znaki najeźdźcom, Hiszpanie byli prawie wyniszczeni. Obecnie górskie plemię krainy Riif znowu rozpoczęło wojnę o wyzwolenie. Powstanie w krótkim czasie rozpowszechniło się na te nawet plemiona, które dotychczas były przychylnie dla Hiszpanów. Na czele powstańców stanął Abd el-Krim, zdolny przywódca, były urzędnik w Madrycie, znający doskonale współ-

czesną sztukę wojenną i sprawy polityczne w Europie.

Walka się toczy we wschodniej części hiszpańskiej strefy Marokka, na skalistym półwyspie, wysuwającym się z fortecą Ceuta w cieśninę Gibraltarską. Miasto Tetuan, do którego zbliża się linia bojowa, leży o dwie godziny drogi samochodowej od neu-

działyby wojnę u swoich rywali. Z Afryki zajrzyjmy do Azji — do państwa chińskiego. I tam leje się obecnie krew ludzka w strasznej domowej wojnie. Chińczycy chcą się wyzwolić od wpływów obcych, europejskich. Na czele powstańców stanął marszałek Tsand-Tso-Lina gubernator trzech prowincji mandżurskich. Rząd pekiński kierownictwo nad armią powierzył generałowi Wu-Pej-Fu, który rozpoczął wojnę z marszałkiem Liną. Lina jednak w dalszym ciągu odnosi zwycięstwa. Armia mandżurska znajduje się w pełnym marszu na Pekin.

Słyszymy o powstaniu brazylijskim, ostatnie zaś wiadomości mówią nam o zaburzeniach w Bułgarii.

— jest niewielka. I tu i tam strona licowa ma cyfrę „50” prawie jednakowej wielkości, różniąc się tylko tem, iż półzłotówką ma pod cyfrą „50” napis „groszy”; czego półkoronówce niema. Różni się również obramowanie.

Zato strona odwrotna monet różni się b. znacznie, gdyż półzłotówka ma pośrodku herb Państwa Polskiego — orla, podczas gdy na półkoronówce widnieje pokraczny lew z rosochatym ogonem i rozczapierzonemi pazurami. Ponadto, nasze półzłotówki mają gładkie kanty, półkoronówka — karbowane. Przytem ostatnie monety są nieco mniejsze i z metalu, mającego odcień żółtawy, nieco srebro przypominający, podczas gdy polskie są więcej siwe, koloru czystego niklu.

Oszustwo polega na różnicy gieldowej tych monet, gdyż korona czeska na giełdzie jest cenioną około 15 — 16 groszy polskich. Zatem oszuści, na wciskaniu nieuważnej klienteli półkoronówek zarabiają 40 — 43 grosze. Zarobek suty. Na stu podobnych operacjach oszust zyskuje 40 — 43 złote.

Ostrzegamy czytelników naszych przed tym oszustwem i jednocześnie wzywamy do czujności władze państwowe i głównie — policyjne, które każdy podobny wypadek wydania półkoronówki wzamian naszego polskiego złotego jako oszustwo traktować winny.

Uczciwe pisma polskie o podanie powyższego ostrzeżenia do publicznej wiadomości prosimy.

Falszywe bilety dwuzłotowe.

Pojawiły się w obiegu falszywe bilety zdawkowe 2 złotowe. Falszyfikat ten wykonany jest na papierze miękkim bibulastym, nieposiadającym połysku. Na stronie przedniej tło utrzymane jest w kolorze brudno-brązowym, druk w tekście i podpisy są odmienne, miejscami zamazane. — Portret Kościuszki i jego obramowanie wykonane są w kolorze ciemniejszym, niż na banknocie prawdziwym. Cyfry numeracji są odmienne, ściśnięte, a miejscami przerywane.

Na stronie odwrotnej tło siatkowe jest nikle i miejscami przerywane, rozeta pośrodku biletu jest wykonana nieudolnie i miejscami ma linie niewidoczne. Druk lukowego napisu u góry i dołu ma litery nierówne i zamazane, naśladowane nieudolnie. W napisie DWA ZŁOTE po bokach rozety litery są rozlane. Cały bilet po obu stronach utrzymany jest w kolorach brudnych, mniej wyrazistych co od razu rzuca się w oczy i pozwala falszyfikat rozpoznać z łatwością.

Policja jest na tropie fałszerzy.

Konkurs na pałac Ligi.

GENEWA. PAT. Czwarta komisja postanowiła, że dla opracowania planów gmachu wielkiej sali zebrań Ligi Narodów ogłoszony będzie konkurs, w którym wezmą udział architekci wszystkich narodów. Szwajcaria zaofiarowała teren pod budowę gmachu.

TANIO! TANIO!

KSIĄŻKI SZKOLNE

i MATERJAŁY PIŚMIENNE

SĄ DO NABYCIA

W KSIĘGARNI Powszechnej

WŁOCŁAWEK BRZESKA 4

tralnego Tangieru (z drugiej strony półwyspu) i niewiele dalej na północ od świętego miasta Szeszuanu, obleganego obecnie przez napierających Maurów.

Hiszpanie mają 100.000 wojska w swej części Marokka, z tych około 60.000 skoncentrowanych jest w odcinku Tetuanu. Berberowie posuwają się ustawnie, a posiłki hiszpańskie napróżno walczą o stracone terytorja. Szeszuan jest otoczony, a walka toczy się prawie pod silnymi fortami Tetuanu. Berberom pomaga straszny huragan, który wprost rozprasza flotę hiszpańską i zmiata aeroplany. Wojska hiszpańskie walczą z brawurą, ale pokonać nieprzyjaciela nie mogą. Wojna marokańska może wywołać zamieszki we francuskiej części Marokka oraz w sąsiednim francuskim Algierze. Anglia i Niemcy powitałyby to z zadowoleniem. Anglia rozpowszechnia wiadomości, że Hiszpanie prosili o pokój. Jednak rząd hiszpański temu zaprzecza. Bądź-co-bądź możemy twierdzić, że „pokojowe” państwa chętnie wi-

Oto jest „pokojowy” obraz dzisiejszego świata. Pokój na ustach a wojna w czynach.

„Hasło”. Jan Staško.

Nowe oszustwo półzłotówkami.

„Kurjer Łódzki” donosi:

W szeregu piętynnych afer pomysłowych zamachów na naszą złotą monetę pojawiła się nowa, zdradziecka robota sprytnie ukrywających się indywiduali. W mieście ukazała się znaczna ilość drobnego bilonu czeskiego, swem podobieństwem zbliżonego do nowej monety zdawkowej. Ludzie nieznani wprowadzają korony czeskie do handlu polskiego wymieniając półkoronówki czeskie na polskie 50-ciogroszówki metalowe. Cała powyższa tajemna machinacja polega na tem, że nieostrożnym odbiorcom zdawkowej monety polskiej wydaje się półkoronówki czeskie, mało różniące się od naszego metalowego bilonu, na czem pomysłowi oszuści zarabiają kolosalne sumy, nie trudniąc się przytem niczem.

Różnica pomiędzy naszą nikłową półzłotówką a czesko-słowacką półkoronówką — na pierwszy rzut oka

Bracie Polaku, pamiętaj o obronie własnej. Wróg czyha uzbrojony w samolany i gazy trujące. Obudź się i Ty i pomyśl o obronie Ojczyzny własnej przez popieranie *Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa*. Ofiary składaj na Konto P. K. O. Nr. 60179 — Bank Kujawski, Włocławek.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie zajął Prezes p. Dr. Piasecki o g. 8 wiecz. Protokół poprzedniego posiedzenia, odczytany przez Radnego Sekretarza p. L. Opoczyńskiego, Rada Miejska zatwierdziła.

A) Na wniosek p. Prezesa Rada Miejska uczciła przez powstanie pamięć zmarłego Viceprezesa b. p. Pawła Goldego.

B) P. Prezes wezwał pp. Radnych do licznego przybycia w dniu 26 bm. na posiedzenie Konwentu Seniorów, gdzie rozpatrywane będą wnioski Magistratu wynikające z referatu p. Strzeleckiego oraz oferta w sprawie budowy elektrowni.

I. Na wniosek Magistratu i zgodnie z opinią ad hoc Komisji Rada Miejska jednomyślnie zatwierdziła: 1) Projekt pomocy dzieciom szkolnym, za następującą zmianą, wykreślić ustęp, zaczynający się słowami: „W tym celu zakupiono przedmioty...”, natomiast wstawić: „Zarządy szkół będą zgłaszały do Magistratu swe zapotrzebowania, które Magistrat w miarę możliwości uwzględni”. 2) Projekt kultury ogólnej, ze zmianami następującymi: a) do wstępu, ustępu 2) dodać: „Komitet kultury ogólnej będzie powoływany przez Magistrat i będzie odpowiedzialny przed Magistratem. Atrybucje Komitetu będą jedynie wykonawcze”. b) Dodać punkt X. „Pomoc zarządom szkół w tworzeniu i popieraniu organizacji młodzieży szkolnej”.

II. Sprawę zasiłku dla domu zarobkowego inwalidów wojennych przekazano Magistratowi dla przedstawienia wniosku na najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej.

III. Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła: Wstawić do budżetu Wydziału Głównego w rozchodzie nową pozycję B. Z. Wydz. Główny, Rozdz. I B) II. 1) d) zł. 500, (pięćset) „Wydatki związane z uczczeniem pamięci St. Bechiego”.

IV. Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła: Upoważnić Magistrat do oddania Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu na 50 lat bezpłatnego użytkowania część placu miejskiego, położonego przy zbiegu ulic Szkolnej i Ogrodowej, a graniczącego z ogrodem klasztoru OO. Reformatorów, pod budowę muzeum Ziemi Kujawskiej, na warunkach podanych przez Magistrat w projekcie kontraktu, który Rada Miejska

W węgiel z kopalni

„H. Renard“

zaopatrzyć się można na zimę w następujących składach węgla:

1. Jan Kłabecki, Brzeska 8.
2. Gracjan Cywiński, Bednarska 2.
3. Stow. „Ogniwo”, Toruńska
4. Zofja Surowiecka, 3-go Maja 7.
5. St. Lewandowski, Królewiecka 30.
6. Kreutz, ul. Kościuszki Nr. 23.
7. Maszczyński i Nowakowski, Nowy-Rynek róg Warszawskiej
8. Mohr, ul. Cyganka Nr. 6

Wagonowe dostawy węgla i koksu wykonuje starannie

HURTOWNIA OPAŁOWA M. NAPIÓRKOWSKI
WŁOCŁAWEK, KALISKA 17, TEL. 209.

akceptuje z następującymi zmianami: 1) §-owi II nadać brzmienie: Umowa niniejsza podlega ujawnieniu we właściwym wykazie hipotecznym. 2) Dotychczasowy § II otrzymuje Nr. 12.

V. Po wysłuchaniu zaproszenia prezydenta m. Pragi i opinii Magistratu w tej sprawie, Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła: nie delegować przedstawiciela na Zjazd Związku Miast Czeskich i wystawę w Pradze Czeskiej.

VI. Sprawę Delegacji Opieki Społecznej na wniosek Magistratu zdjęto z porządku dziennego.

Na tem posiedzenie zamknięto o godz. 10 wiecz.

Protokół posiedzenia

Sekcji Propagandy Tygodnia Lotniczego przy Komitecie Kujawskiego Koła Ligi Obr. Powietrznej Państwa we Włocławku w dniu 19 września r. b. g. 18-ta.

Obecni: przewodniczący Nadkomsarz Miciński, członkowie: Inżynier Stolcman, Dyrektor Winogrodzki, Inżynierowa Dobrzelecka i Inżynierowa Lewicka.

1. Postanowiono posłać delegację w dniu 20 b. m. do Jego Ekscelencji Ks. Biskupa Zdzitowieckiego z prośbą

o wydanie apelu do Duchowieństwa w powiecie włocławskim dla popierania „Tygodnia Lotniczego”. Delegaci: ks. kan. Pruski, inżynierowa Dobrzelecka, nadkom. Miciński.

2. Zwrócić się do prezesa „Tygodnia Lotniczego” Starosty Olszewskiego o wydanie dla członków Sekcji Propagandy zaświadczeń, 2 pp. Dyrektor Winogrodzki i Inżynier Stolcman opracowują plan kampanji prasowej na cały okres.

3. Pp. Dobrzelecka i Lewicka przygotowują plótka reklamowe, tekst na które opracują pp. Winogrodzki i Stolcman.

4. Postanowiono reklamę na plótnie rozwiesić w czasie „Tygodnia Lotniczego” na ul. 3-go Maja 3 sztuki, ul. Kościuszki róg Nowego-Rynku 1 sztuka, Maślana róg Starego-Rynku 1 sztuka, ul. Toruńska róg Bednarskiej 1 sztuka, oraz reklamę świetlną przed kinematografem „Nowości” i „Stikse”.

5. Postanowiono zwrócić się do Straży Ogniowej w miejscu o rozwieszenie plócien.

6. Postanowiono obstałować 1000 sztuk odezów o treści 1-szej odezwy Komitetu oddanej w prasie miejscowej i wręczenie pp. Dobrzeleckiej i Lewickiej dla propagandy po sklepach.

7. Zwrócić się do wszystkich stowarzyszeń zawodowych i społecznych,

urzędów, przedsiębiorstw przemysłowych i t. p. o zapisywanie się na członków, L. O. P. P. Delegowani członkowie Sekcji obowiązani wręczyć wszystkim wymienionym wyżej, bloczki opatrzone pieczęcią Komitetu.

8. Postanowiono zaprosić do Sekcji Propagandy ks. Kan. Pruskiego, p. mec. Wawrzyniecką, p. doktorową Wolbergową, p. Zbrożynę, p. inż. Doleckiego i prosić o przybycie na posiedzenie w dniu 24 b. m. o godz. 17-ej do Kasy Chorych.

9. Postanowiono obstałować specjalne bloczki (marki) „Tygodnia Lotniczego” dla restauracji, cukierni, sklepów na rachunki, wykonanie powierzono pp. Stolcmanowi i Winogrodzkiemu.

10. Postanowiono porozumieć się z właścicielami kin w sprawie reklamy świetlnej, jak również sprowadzenie specjalnego obrazu na „Tydzień Lotniczy”, powierzono załatwienie p. Micińskiemu.

11. Postanowiono zwrócić się do lawnika Maszewskiego z prośbą o świetlne reklamy w „Tygodniu Lotniczym” w różnych punktach miasta, powierzono załatwienie p. inż. Stolcmanowi.

12. P. inż. Stolcman przygotowuje na dzień 24 b. m. projekt prac Sekcji Propagandy Tygodnia Lotniczego.

Na tym posiedzenie zakończono o godzinie 20 m. 30.

Przewodniczący Sekcji Propagandy „Tygodnia Lotniczego”
Miciński.

Rozruchy robotnicze w Odesie.

MOSKWA (Rps.) Z Odesy komunikują, że rozruchy, spowodowane wśród robotników w tem mieście przez strajk robotników portowych i siłmione represjami władz sowieckich, ponowiły się znowu. Dzienniki sowieckie przypisują rozruchy agitacji żywiolów kontrewolucyjnych.

Walki w Marokko.

MADRYT (PAP.) Wedle komunikatu urzędowego w zachodniej strefie marokka na odcinku Kauon, zaatakowane były oddziały hiszpańskie. Byli zabici i ranni. W walkach koło Gorguos nieprzyjacieli poniosł dotkliwe straty. Wojska hiszpańskie dokonały odsieczy Gorguos, obleganego od 20 dni.

BAJKA LESSINGA.

Dzieje Starego Wilka.

(W siedmiu obrazkach.)

I
Zły wilk, zaszedłszy w lata, gdy wojować trudno, powziął na rozmyślanie decyzję obłudną, by żyć na dobrej stopie z pasterzami owiec. Wybrał się tedy w drogę, jakoby wędrowiec, i przybył do pasterza, który miał swe stado najbliższej jego jamy. — Pasterzu! — ze zdradą w sercu wilczem przemówił. Zwiesz mię zbójem krwawym, gdy ja, w rzeczywistości, jestem wilkiem prawym. Zapewne, przy twych owcach ja trzymać się muszę, kiedyś głodny, albowiem głód sprawia katusze. Chroni mię wszakże od głodu, bym zawsze był syty, a będziesz z mniemanego wždy kontent bandyty i obaj przyjaciółmi staniemy się wzajem. Gdyż ja jestem prawdziwie najpocziwsze zwierzę, gdy dobrze się najem.

— Kiedy dobrze się najesz? O, mocno w to wierzę! — odpowiedział mu pasterz. — Lecz kiedyż-to twoje,

chciwe na rozboje, gardło jest nasycone? Ty i chciwość będą zawsze ofiar niesyte! Ruszaj precz, przybledo!

II
Odpalony sromotnie, nie tracąc nadziei, do drugiego pasterza wilk przybył z kolei. — Wiesz, pasterzu, — przemówił — że mógłbym cigtadko kilka owiec w rok zagryźć. Jeśli chcesz przed jatką wilczą stado swe ustrzec, dawaj mi ogółem po sześć owiec do roku, a, z uczuciem czułem, będę zadowolony. Będziesz mógł spać wtedy spokojnie i odprawić swoich psów czeredy.

— Sześć owiec? — krzyknął pasterz. — Toż to cała trzoda! — Więc, jak dla ciebie, — wilk się troszeczkę w tył poda — Zadowolę się pięciu. — Żartujesz! Pięć owiec!

Głupiemu to powiedz! Więcej, ponad pięć, Panu!), co trzody mej strzeże, nie składam w całopalnej, do roku, ofierze.

— Ani czterech? — wilk pytał. A pasterz, miast mowa, odpowie, tylko drwiaco potrząsając głową.

— Trzech?... Dwóch?... — Ni jednej nawet dla wilka na jadło! ostatnie wreszcie słowo pasterza zapadło. —

Byłoby bowiem głupstwem skończonem i dzikiem, gdybym się swego wroga uczynił dannikiem, gdy mogę się czujnością odeń zabezpieczyć.

Skąd-eś, wilku, więc przyszedł, tam też sobie precz idź!

Przełożył

CHARIX.

1) Grecki trzód bożek.

NA RATY!!

Nie przepłacając, może każdy otrzymać u nas

K R E D Y T

NA RATY po cenach gotówkowych polecamy na męskie ubrania, jesionki i palta: Bostony, kamgarny, kropy, syberyjny, sukna i „Veloury”.

NA RATY na dogodnych warunkach materiały damskie, gabardiny, wełny kol., zamsze, plusze czarne i kolorowe, koce, koldry, chustki, płótna, zefiry, flanelety, barchany i cajgi.

WEŁNY MUNDURKOWE. NA RATY TOWARY tylko pierwszorzędných fabryk poleca

„Spółka Kujawska” Sp. Akc. NOWY RYNEK 5.

Co niesie dzień?

WRZESIEŃ
25
CZWARTEK

Dziś: Kleofasa m., Rupert b. w.
Jutro: Józafata Kunc., b. m., Cyprjana i Justyna męczenników.
Wschód słońca o g. 5.52
Zachód o g. 5.50
Wsch. księżyc o g. 1.31
Zachód o g. 4.38

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Wrzesień	godzina	ciśnienie powietrza w mm 700-h	temperatura w stopni. Celsjusza	zachmurzenie niebieskie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
23	21	57,3	11,4	0	C-0
24	7	54,1	12,1	9	SW-1
24	13	53,3	25,4	0	W-2

Najwyższa temperatura w dniu 23 września wynosiła 19.8 C; najniższa wynosiła 8.9 C.

Z giełdy d. 24.9.

Dolar 5,16
Funt angielski 23,04
Frank szwajcarski (100) 97,91
Frank francuski (100) 27,35
Frank belgijski (100) 25,68
Liry włoskie (100) 22,78
Korony czeskie (100) 15,50
Korony austriackie (100.000) 7,24
4% poz. prem. n. not., 0,65, 8% poz. zł. 5,90
6% poz. ser. II A. 0,87, 6% pożycz. dol. 3,00
4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego — 5% listy M. 12,89, wart. 1 gr. czyst. złot. 3 zł. 45,76 gr. Za rubla złotego płacono 2 zł. 76 1/2 gr.

Zebranie. W dniu 25 b. m. (t. j. w czwartek) o godzinie 5 ppół. w sali Sejmiku pow. włocławskiego (gmach Starostwa) odbędzie się posiedzenie wszystkich sekcji Komitetu „Tygodnia Lotniczego”.

Poświęcenie gmachu szkolnego gimnazjum p. J. Steinbokówny. Dn. 27 września (w sobotę) odbędzie się uroczystość poświęcenia gmachu szkolnego gimnazjum p. J. Steinbokówny. J. E. Książd Biskup Zdzitowiecki o g. 9 odprawi Mszę św. w katedrze, poczem o g. 11 dopełni ceremonii poświęcenia. Szanowni Rodzice i Opiekunowie, jak również przyjaciele szkoły, proszeni są o łaskawe przybycie.

Uroczystość Odsłonięcia i Poświęcenia pomnika ś. p. Pułkownika Bechiego. Komitet Uczczenia pamięci Pułkownika Bechiego zwraca się do wszystkich Szkół (z wyjątkiem elementarnych), organizacji, cechów i stowarzyszeń o wzięcie gremialnego udziału ze sztandarami w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia Pomnika w dniu 28 b. m. i defiladzie. Uprasza się o punktualne przybycie w dniu 28/9 na godz. 14 m. 45 na ulicę Toruńską naprzeciw parku, skąd będzie wskazane miejsce ustawienia. Ustawieniem i zorganizowaniem defilady kierować będą miejscowe władze wojskowe.

By umożliwić wczesne przygoto-

wanie planu ustawienia i defilady i w ten sposób uniknąć niepożądanego pomieszania podczas uroczystości, zwłaszcza przy rozporządzalnym bardzo szczupłym placu, uprasza się by P. P. Kierownicy względnie Zarządy Szkół, organizacji, stowarzyszeń i cechów zgłosili uprzednio ilość wyruszających na uroczystość.

Zgłoszenia przyjmuje Komendant Garnizonu p. pułk. Misiąg do dnia 26 b. m. godz. 12-tej w swem mieszkaniu ul. Bulwarska № 21 I piętro.

Byłoby bardzo pożądanym by przybywający na uroczystość przygotowali wieńce, celem złożenia takowych u Pomnika po jego poświęceniu.

Program Odsłonięcia pomnika St. Bechiego. 1. Godz. 13 m. 20 powitanie gości na dworcu przez Komitet Obchodu.

2. Godz. 14. Śniadanie w Radzie Miejskiej dla gości.

3. a) Godz. 15. Zbiórka wojska, organizacji i szkół ze sztandarami przy pomniku. Ustawianiem i porządkiem kieruje dowódca garnizonu.

b) Godz. 15. m. 30. Przemowa — odsłonięcie i poświęcenie pomnika.

c) Przemówienie przedstawiciela weteranów 1863 r.

d) Przemowa przedstawiciela armji polskiej.

e) Dalsze przemówienia zaproszonych gości.

f) Defilada wojsk, organizacji i szkół.

4) Złożenie wieńca na grobie ś. p. Izabeli Zbiegniewskiej, zwiedzenie pomnika poległych za Wisłą, zwiedzanie osoblności miasta.

5) G. 19 obiad w kasynie garnizonowej dla gości i osób zaproszonych.

6. Godz. 21 m. 30. Akademia-Raut w sali aktowej Gimnazjum Państwowego za oddzielnymi zaproszeniami urządzony staraniem miejscowego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

UWAGA: Karty wstępu na obiad wydaje do dnia 25-go września codziennie Sekretarz Komitetu p. Wiernikowski (Biuro Elektryczny, ul. Kościuszki Nr. 7) przy okazaniu niniejszego zaproszenia. Zaproszenia na Akademię-Raut rozsyła Zarząd Włocławskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

Zebranie. Zarząd Włocł. Tow. Wspomagania Biednych niniejszem zawiadamia Sz. Członków Tow., że Nadzwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się dnia 3-go października r. b. w sali Tow. Krajowawczego, w pierwszym terminie o 5 1/2 godz. wieczorem, w drugim terminie o 6 1/2 wieczorem.

Porządek dzienny obrad: 1. Upoważnienie Zarządu do załatwienia sprawy zapisu ś. p. Jana Seyera. 2. Zmiana Ustawy Tow. O liczne przybycie Sz. Członków uprzejmie prosi.

ZARZĄD.

Sekretarjat Komitetu Wykonawczego „Tygodnia Lotniczego” mieści

się w gmachu Starostwa (sala Sejmiku pow. Włocławskiego). Godziny urzędowania od 10—2 ppół. Wszelkie sprawy związane z „Tygodniem Lotniczym” uprasza się kierować do Sekretariatu Komitetu Wykonawczego pod wskazanym adresem.

Więcej zainteresowania językiem angielskim w Polsce. Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publ., zwróciło uwagę na brak kandydatów na nauczycieli języka angielskiego w szkołach średnich ogólnie — kształcących i seminarjach nauczycielskich, wynikający stąd, że młodzież akademicka rzadko poświęca się studjom anglistycznym. Przy zbliżającym się początku roku akademickiego, ministerstwo przypomina, że zamierzone zastąpienie w szkołach średnich języka niemieckiego językiem angielskim, wywoła bardzo duże zapotrzebowanie nauczycieli języka angielskiego, wobec czego jest rzeczą wskazaną, aby młodzież mająca zamiar poświęcić się nauczaniu języka nowożytnego, oddała się studjom anglistyki.

Sekcja Szachowa Włocławskiego Oddziału Stowarzyszenia Urzędników Państwowych podaje do wiadomości miłośnikom gry szachowej, że, wobec mającego się odbyć turnieju, zapisy na członków będą przyjmowane w środy, czwartki, piątki i soboty w lokalu S. U. P. ulica Kaliska Nr. 1 od godziny 5—6 po południu.

Ostrożnie z grzybami! Ze wszech stron słyszmy o zatruciach grzybami. Śmierć w okrutnych boleściach jest często następstwem nieostrożności.

Chodniki na ulicy Ogrodowej w kilku miejscach są tak popodnoszone przez korzenie drzew, że łatwo na nich można połamać nogi. Czyby nie można temu zaradzić? Kilkakrotnie już słyszeliśmy złożenia dotyczące się o nie wieczorem przechodniów.

W uzupełnieniu recenzji z mowy p. prof. Foppa w dniu Święta Przysposobienia wojskowego notujemy jeden z początkowych momentów teje mowy w oświetleniu Mówcy... »Obok religji, która jest najważniejszym czynnikiem dla kształcenia charakteru, wychowanie fizyczne przyczynia się doskonale do wyrobienia w młodzieży hartu i woli.«

Stan zdrowotny. W czasie od 14 do 20 września rb. stwierdzono w powiecie włocławskim następujące przypadki chorób zakaźnych:

Włocławek: 1 przypadek duru brzuszego, 1 przypadek płonicy, 1 przypadek ziemnicy.

Brześć Kujawski: 2 przypadki czerwonki.

Chodecz: 1 przypadek krztuśca. Rutkowice gm. Chodecz: 1 przypadek duru brzuszego.

Przedecz: 1 przypadek błonicy. Zakrzewo gm. Baruchowo: 1 przypadek duru plamistego.

W sprawie ulamka grosza, jako zapłaty za lokal sądowy, za dwa i pół roku, o czym »Słowo« pisało

w n. 209, z wiarogodnego źródła otrzymaliśmy takie wyjaśnienie. Właściciel domu odmawiał przyjmowania asygnowanej mu w swoim czasie zapłaty. Była ona niska, lecz odpowiadała, jak wszędzie, prawu o ochronie lokatorów. Skarb zaś nie waloryzował przypadających odeń należności. Nie ma tu więc winy ze strony Sądu. Jeżeli tenże przesłał obecnie właścicielowi domu owo zawiadomienie—curiosum, to nie gwoli niewczesnym żartom, nie przystojącym powadze Sądu, lecz aby dać onemuż możliwość odwołania się do właściwego urzędu.

„Radjo-Amator”. W Warszawie zapoczątkowane zostało wydawnictwo nowego czasopisma dwutygodniowego p. t. „Radjo-Amator” prowadzonego pod kierownictwem p. Stanisława Odyńca.

Pismo to, poświęcone sprawom popularyzacji radjotelegrafji i radjotelefonji, jest pierwszym i jedynym czasopismem tego rodzaju w Polsce.

Właśnie ukazał się numer pierwszy „Radjo-Amatora”. Wydany nader starannie z licznymi ilustracjami w tekście, zawiera ciekawy i obfity materiał, zaznajamiający czytelnika ze stanem sprawy Radjo w Polsce, z kwestją polskiego Broadcastingu z rozwojem zagranicą „radioamatorstwa” etc. W dziele technicznym podany został popularny opis budowy najprostszego radjoodbiornika t. zw. galenowego.

Wobec zainteresowania jakie Radjo budzi w szerokiej warstwach, szczególnie obecnie po ogłoszeniu przez Rząd Ustawy regulującej stan prawny Radjo w Polsce ukazanie się tego wydawnictwa należy powitać z uznaniem; zjawia się ono na czasie i wypelnia dotkliwą lukę jaka istnieje w tej gałęzi naszej literatury techniczno-popularnej.

Redakcja „Radjo-Amatora” mieści się w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 17.

KRONIKA POLICYJNA.

Do odebrania. Na ulicy został znaleziony numer samochodowy 14793. Prawy właściciel może odebrać w Eksp. U. Ś. w godzinach urzędowych.

Pogryziona przez psa. Przy ul. Kapitulnej Nr. 5 pies wściekły pogryzł Kurowską Genowefę lat 15, którą natychmiast odstawiono do zakładu w Warszawie.

Za opilstwo. Szczupakowską Elżbietę zam. ul. Warszawska Nr. 8, Chojackiego Władysława ul. Miła Nr. 37, Śmiechowskiego Teodora ul. Płocka Nr. 88, Dębskiego Eugenjusza ul. Gęsia Nr. 14 policja pociągnęła do odpowiedzialności sądowej za opilstwo.

Profanacja. Znajdującą się przy ul. Długiej figurę Św. Antoniego nieznanymi złoczyńcy potłukli. Policja prowadzi energiczne dochodzenie.

Pobicie. Półkorszeńska Konstancja zam. przy ul. Płockiej Nr. 72 została pobita przez małż. Krygrów. Dochodzenie prowadzi policja.

Czy chcesz być piękna?

pozbyć się bez śladu
piegów,
opalenizny i zmarszczek na twarzy?
Włóż używaj kremu metamorfoza „Piegiol”.
Zadać w składach aptecznych i aptekach.

TELEGRAMY.**Polak na czele ekspedycji mandżurskiej.**

Przebywający stale w Charbinie, Lwówianin, Kazimierz Grochowski, z zawodu inżynier górniczy, został wydelegowany przez Tow. badania Mandżurji, jako kierownik ekspedycji naukowej do Mongolji dla badania tego kraju pod względem ekonomicznym i przyrodniczym. O kierownictwo to zgłaszał się szereg profesorów uniwersytetów cudzoziemskich, pierwszeństwo jednak przyznano naszemu rodakowi. Dziennik prac ekspedycji powrócąc do Charbina, zostanie ogłoszony w rocznikach Tow. badania Mongolji.

Komunistyczne radjo w Krakowie:

„Naprzód” przynosi wiadomość, iż na jednym z domów przy ulicy Kraszewskiego wykryto radiostację. Obsługiwał ją pewien słuchacz filozofji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Miał on przejmować depesze iskrowe radiostacji państwowej w Dębniakach oraz jak wykazało śledztwo, otrzymywał również wiadomości od związków komunistycznych w kraju i zagranicą. Wyniki śledztwa policja trzyma w tajemnicy i odmawia wszelkich informacji.

Litwa grozi Hagą.

KOWNO, PAT. Przewodniczący delegacji litewskiej w Lidze Narodów, Galwanuskas udzielił wywiadu korespondentowi rosyjskiego dziennika „Siegodnia”. Galwanuskas między innymi powiedział:

„Nie uważam naszego sporu z Polską za ukończony przez jednostronne postanowienie konferencji ambasadorów, które dla nas nie posiada żadnej mocy prawnej. Nie widzimy innego wyjścia z sytuacji, jak oddanie całego sporu do rozstrzygnięcia trybunałowi haskiemu. Zgadamy się poddać decyzji Trybunału i wielokrotnie już proponowaliśmy przenieść spór do tego bezstronnego sądu międzynarodowego.

Dopóki konflikt nasz z Polską o Wileńszczyznę nie zostanie rozwiązany, tak, jak tego wymaga sprawiedliwość, stosunki nasze z Polską nie mogą być normalne. Nie utrzymujemy z Polską ani konsularnych, ani dyplomatycznych stosunków, co powoduje wielkie trudności w dziedzinie handlowej. Zrozumiałem jest, że nie będziemy czynili żadnych przeszkód dla splawu drzewa z lasów polskich po Niemnie ani też nie będziemy stawiać przeszkody stosunkom handlowym Polski z Kłajpedą, jednak rozumiemy, że wobec braku stosunków konsularnych sytuacja polskich kupców będzie bardziej trudna, niż sytuacja kupców innych krajów.

Co myślą Niemcy o przystąpieniu swoim do Ligi Narodów.

GENEWA, PAT. Dr. Nansen odbył w sobotę w Heiligenbergu w Badenji konferencję z kanclerzem Rzeszy

Dziela, broszury, książki
handlowe i biurowe, formularze, afisze, klepsydry,

zaproszenia ślubne, bilety
wizytowe, tabele, sprawozdania, cyrkularze i t. p.

wykonuje szybko i dokładnie

Drukarnia Diecezjalna

Brzeska 4 — Telefon 26.

CZCIONKI NAJNOWSZYCH KROI.

WŁASNA INTROLIGATORNIA.

WYTWÓRNIA PIECZĘCI.

Marksem w sprawie przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Podczas konferencji oświadczył kanclerz, że Niemcy w zasadzie gotowe są wstąpić do Ligi, zanim jednak to nastąpi, muszą być wyjaśnione pewne kwestje, a mianowicie Niemcy muszą uzyskać pewność, że delegacja francuska nie przeciwstawi się przyznaniu Niemcom miejsca w Radzie Ligi; następnie musi być wyjaśniona kwestja, czy fakt, iż dokonywana przez międzysojuszniczą wojskową komisję ogólną inspekcja nad rozbrojeniem Niemiec nie zostanie ukończona przed zamknięciem sesji obecnej zgromadzenia Ligi, nie wpłynie ujemnie na sprawę przyjęcia Niemiec do Ligi.

BERLIN, (PAT). Nadeszła tu odpowiedź z Londynu na pytanie wystosowane przez rząd niemiecki w sprawie przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Treść tej odpowiedzi nie jest jeszcze znana w kołach rządowych. Dziś wieczorem min. spraw zagranicznych Stresemann, który powrócił do Berlina, odbył ma naradę z angielskim ambasadorem lordem Dabernonem w sprawie otrzymanych z Londynu informacji o kwestji przystąpienia Niemiec do Ligi. Jutro rano powraca kanclerz Marks o godz. 11 odbędzie się pod przewodnictwem prezydenta Rzeszy Eberta posiedzenie. Do posiedzenia tego przywiązują b. wielkie znaczenie ze względu na wizytę Nansena w Sigmaringen.

BERLIN, PAT. Wieczorne wydanie dziennika „Der. Tag” donosi, że rząd Rzeszy nie zamierza rozstrzygnąć sam sprawy wstąpienia Niemiec do Ligi, lecz chce porozumieć się również z Reichstgiem, radą państwa, krajami związkowymi i komisją spraw zagr. Reichstgu, przyczem stronictwa mają być również zapytane o zdanie w tej sprawie.

Tyflis zdobyty.

PARYŻ. „Chicago Tribune” donosi z Trapezuntu, że 37 szyków naftowych w Baku stoi w płomieniach. Pożar wybuchł od pocisków artyleryjskich. W Azerbejdżanie, dokąd obecnie przeniósł się punkt ciężkości frontu gruzińskiego, kilka tysięcy robotników, zatrudnionych w kopalniach, przyłączyło się do oddziałów gruzińskich.

„Intransigeant” donosi z Trapezuntu, że wojska sowieckie zajęły Tyflis, stolicę Gruzji. Rozstrzelano 600 mieszkańców i dokonano masowych aresztowań.

Włościanie szwedzcy przeciwko komunistom.

HELSINGFORS, (Rps.) Ze Sztokholmu donoszą, że związek włościański Szwecji zwrócił się do ministra spraw zagranicznych z pismem, wskazując na niebezpieczeństwo intensywnej propagandy sowieckiej, prowadzonej w Szwecji i żądając jej ukroczenia. Związek przyrzeka władzom spółdziałania mas włościańskich w razie zarządzenia ostrych środków przeciwko komunistom.

Złodziej — kontrolerem.

BERLIN, (Rps) Komunikują o przybyciu tu Skłańskiego, szwagra Trockiego i byłego jego zastępcy na stanowisku przewodniczącego rewolucyjnej rady wojennej. Skłański musiał porzucić to stanowisko wobec wykrycia wielkich nadużyć, popełnionych przy jego udziale w intendurze sowieckiej. Obecnie zaś przybył on do Berlina w celu dokonania rewizji operacji handlowych przedstawicielstwa sowieckiego w Niemczech.

Wystawa polska nad Bosforem.

KONSTANTYNOPOL. (Pat.) Wystawa polska wzbudza coraz większe zainteresowanie. Onegdaj odwiedziło wystawę 5.000 osób. Dokonano wielu nowych zamówień. Brak reprezentantów i cenników poważnych firm utrudnia transakcje.

Wystawę zwiedziła wycieczka kupców perskich i rumuńskich w liczbie 75 oraz delegacja Afganistanu.

Niedozwolone sposoby reklamy.

Kryzys, jaki obecnie przeżywa przemysł i handel niemiecki, kryzys znacznie ostrzejszy od kryzysu, przeżywanego przez gospodarkę naszą, pobudził w niesłychany sposób pomysłowość sfer kupieckich i przemysłowych w kierunku reklamowania swych wyrobów i pozyskania dla nich odbiorców. — Ostatnio działy pism niemieckich przepelnione są ogłoszeniami w formie zagadek konkursowych. Ogłaszająca się firma wyznacza szereg nagród w postaci premij gotówkowych lub wartościowych fantów za rozwiązanie jakiejś bardzo łatwej zagadki słownej. Warunkiem otrzymania nagrody jest prawie zawsze nadesłanie pod adresem firmy jakiejś drobnej kwoty np. jednej marki złotej, za którą nadsyłający niezależnie od szansy wygrania jednej z wyznaczonych nagród otrzymuje jeszcze ekwiwalent w to-

Dnia 25 września
ogólne zebranie
udziałowców „WIEŃCA”
o 6-ej po poł. w sali T-wa
Krajoznawczego.

Matki! Żądacie w aptekach i składach aptecznych higienicznej przysypki dla dzieci „Puder Dzidzi” utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

warach jak np. kilka chustek do nosa, krawacik i t. p. W ten sposób szereg firm znajduje łatwy zbytna swe towary i osiąga znaczny zarobek, gdyż nigdy nie brak takich krórzy usiłują się pokusić o wygraną, tembardziej, że za wyłożoną gotówkę otrzymują na wszelki wypadek ekwiwalent w towarach. Taki sposób jednania sobie odbiorców nie podoba się jednak kongregacjom kupieckim być może ze względów konkurencyjnych, gdyż nie wszystkie branże mogą w ten sposób formować zbytni.

Kongregacje te zwróciły się do władz sądowych z prośbą o pociągnięcie ogłaszających się w ten sposób firm do odpowiedzialności karnej. Prokuratura berlińska z związku z tem wytoczyła 70 firmom proces o uprawianie nielegalnego proceduru loteryjnego. Spodziewane jest zabronienie w przyszłości podobnych pomyslowych reklam.

Tę nieuczciwą reklamę przesiesiono nagwałt do Polski, zwłaszcza do jej dzielnic zachodnich.

Dzienniki wielkopolskie i pomorskie obwieszczały „urbi et orbi” podobne reklamy „pomysłowych” firm.

Czyniła to także Warszawa, zdarzało się to samo we Włocławku.

Szczęście ta zagadkowa reklama od pewnego czasu ucichła...

Czy na zawsze?

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były felczer szpitala wenerycznego Ś-go Łazarza, przyjmując od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska Nr. 13.

Do biura Drukarni Diecezjalnej — Brzeska № 4, przyjmijcie się panienkę jako uczennicę. Zgłoszenia przyjmują tylko od 12 — 1 godz. w południe.

Do sprzedania: szafy, krzesła, futryny okienne i inne drobiazgi. Bulwarna 11 od godz. 2 — 4 po poł.

Kobietę w starszym wieku przyjmij do roboty domowej. Wiadomość ul. Przedmiejska 7 u H. Kordyl.

Pianino pragnę wypożyczyć. Zgłoszenia: Szpichlerka 15 m. 1.

Poszukuje się pokoju umeblowanego w śródmieściu, z osobnym wejściem. Cena według umowy. Wiadomość w Adm. „Słowa”.

Poszukuje miejsca do domu obywatelskiego, osoba w starszym wieku. Udzieli konwersacji i języka francuskiego. Zgłoszenia pod adresem: poczta Osięcinny majątek Na Górki Dąbska.

Tworzę komplety z matematyki do IV kl. włącznie. Litewska 6 m. 1, między godz. 4—7 wieczorem.

Zgubiono książkę Kasy Chorych, wydaną na imię Naftal Klugman.

Zgubiono portfel zawierający książeczkę wojskową Edmunda Arendta, wydaną przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Czytelników „Słowa Kujawskiego” prosimy o nadsyłanie korespondencji z każdego zakątka z opisem wszystkiego, co się tam dzieje, nie pomijając krzywd i nadużyć, przeciwko czemu stawać będziemy z całą stanowczością.